

## Лекція 2

### Система логопедичної допомоги в Україні

#### 1. Сучасний стан логопедичної допомоги в Україні

На сьогодні система логопедичної допомоги в Україні включає різноманітні форми надання послуг дітям та дорослим із мовленнєвими порушеннями. Логопедична допомога здійснюється у структурних підрозділах освітніх закладів, закладах охорони здоров'я, установах соціального захисту, а також у спеціалізованих закладах, таких як інклюзивно-ресурсні центри (ІРЦ).

Логопедична допомога дітям та дорослим в Україні має комплексний характер і охоплює як ранню діагностику та корекцію, так і підтримку розвитку мовленнєвих навичок на всіх етапах життя. У межах інклюзивного навчання логопедичні послуги стають доступними для більшої кількості дітей з особливими освітніми потребами (ООП), що сприяє інтеграції цих дітей у загальноосвітній простір.

#### 2. Розвиток логопедичної допомоги в Україні

Розвиток логопедичної допомоги в Україні проходить декілька важливих етапів. Спочатку це була діяльність, яка здійснювалась в основному на базі спеціальних освітніх установ, таких як школи та інтернати для дітей із вадами мовлення. З середини ХХ століття починає розвиватися наукова база логопедії, що сприяє вдосконаленню методів діагностики та корекції мовленнєвих порушень, а також розширенню мережі закладів, що надають такі послуги.

На сьогоднішній день відбувається активне впровадження інноваційних методів і підходів у практику логопедичної роботи, зокрема використання цифрових технологій, таких як комп'ютерні програми та мобільні додатки для розвитку мовленнєвих навичок. Розробляються нові методики, спрямовані на індивідуальний підхід до кожної людини.

#### 3. Новітні здобутки системи логопедичної допомоги в Україні

Сучасні здобутки логопедичної системи в Україні включають розвиток дистанційної логопедичної допомоги, що дозволяє надавати підтримку дітям та дорослим у віддалених районах, де немає можливості доступу до фахівців. Також активно впроваджується логопедична допомога вдома, що є

ефективним способом надання послуг особам із складними формами мовленнєвих порушень.

Значною мірою підтримується підготовка та підвищення кваліфікації логопедів. Це забезпечується через спеціалізовані курси, семінари, майстер-класи та науково-дослідницьку діяльність, що дозволяє логопедам ознайомлюватися з новітніми методами та технологіями у галузі логопедії.

#### 4. Система логопедичної допомоги в різних закладах

Заклади охорони здоров'я: Логопедична допомога в закладах охорони здоров'я спрямована на раннє виявлення та корекцію мовленнєвих порушень у дітей, починаючи з перших років життя. Це включає обстеження, консультації та терапію, які можуть надаватися як у стаціонарних умовах, так і амбулаторно.

**Система соціального захисту:** У закладах соціального захисту логопедична допомога надається дітям та дорослим із мовленнєвими порушеннями в контексті комплексної соціальної реабілітації, що включає також підтримку в соціалізації та розвитку навичок самообслуговування.

**Система спеціальних закладів:** Спеціальні освітні заклади, зокрема інтернати та спеціальні школи, продовжують залишатися важливими елементами системи логопедичної допомоги в Україні, забезпечуючи спеціалізовану підтримку дітям із важкими формами мовленнєвих порушень, які не можуть навчатися в умовах загальноосвітніх шкіл.

**Інклюзивно-ресурсні центри (ІРЦ):** ІРЦ є важливою складовою сучасної системи логопедичної допомоги. Вони надають комплексні послуги з діагностики, консультування та корекції для дітей з особливими освітніми потребами, сприяючи їхній інтеграції у загальноосвітній процес. ІРЦ також забезпечують методичну підтримку педагогам та батькам, що сприяє ефективнішій роботі з дітьми в інклюзивному середовищі.

Висновки

Розвиток системи логопедичної допомоги в Україні є безперервним процесом, спрямованим на вдосконалення методів та підходів до роботи з дітьми та дорослими з мовленнєвими порушеннями. Інклюзія, раннє виявлення порушень та інноваційні технології – це ключові елементи, які визначають сучасний розвиток логопедичної допомоги в країні.